

Školitelský posudek na bakalářskou práci Jitky Stehlíkové:

Metody popisu dominantní hierarchie u zvířat: hodnocení postavení jedinců

Bakalářská práce Jitky Stehlíkové představuje první fázi projektu, ve kterém se studentka snaží o popsání dominantní hierarchie u poloopic lemurů vari chovaných v zajetí. Bakalářská práce představuje literární review důležitého dílčího tématu, které souvisí s navazující prakticky zaměřenou magisterskou prací, a to je metodologie hodnocení postavení jedinců v dominantní hierarchii skupiny.

Posouzení obsahu a kvality textu ponechám na oponentovi. Namísto toho bych rád zhodnotil práci studentky během doby, po kterou se věnovala shromažďování a zpracování informací a sepisování bakalářské práce.

Literárnímu review k tématu své budoucí diplomové práce věnovala Jitka Stehlíková tři roky intenzivního úsilí. Téma, které během této doby zpracovala, je přitom podstatně širší než téma prezentované v textu bakalářské práce. Věnovala se velmi detailně i ostatním aspektům metodologie výzkumu dominantní hierarchie a v menší míře i tématu etologických mechanismů utváření dominantní hierarchie a také biologii lemurů vari, na kterých bude prostudovanou metodologií prakticky aplikovat. Rozsah bakalářské práce nedovolil zahrnout podrobně veškerou prostudovanou literaturu. Studentce se však podařilo zpracovat v rámci omezeně dlouhého textu velmi ucelené dílčí téma. Seznam citované literatury zůstává a tak bohatý.

Jitka Stehlíková se během své práce velmi rychle a dobře naučila pracovat s odbornými anglickými texty i s bibliografickým softwarem a databázemi. Za obzvlášť velkou pochvalu stojí skutečnost, že se studentka nezdráhala prostudovat detailně složité matematické postupy, ve snaze do nich opravdu proniknout, a že se v matematické problematice orientovala skutečně velmi dobře. Narazila při tom na hranici srozumitelnosti některých metod. Osobně jsem v těch několika případech přesvědčen, že jde o metody, které jsou pro účel popisu dominantní hierarchie neúměrně komplikované a za velmi poučný považuji ten postřeh, že je po dvě desetiletí od jejich první publikace neobjevily v práci žádného dalšího autora!

Za důležité považují také to, že ačkoli je bakalářská práce přehledem literatury, autorka byla již během jejího psaní seznámena i s praktickou problematikou popisu dominantní hierarchie. Strávila již první sezónu sběrem dat pro svou diplomovou práci v ZOO Ostrava. Podařilo se jí nasbírat poměrně rozsáhlý soubor dat, který nyní předběžně zpracovává. Rád bych v té souvislosti zdůraznil jeden důležitý detail, totiž to, jak dobrý dojem studentka v ostravské zoo zanechala! Přispěla podle mě k prohloubení vzájemné spolupráce a důvěry mezi zoo a akademickým prostředím.

Jako školitel si u Jitky Stehlíkové velmi cením její píli a disciplínu, a především v posledním roce i její samostatnost. Bakalářskou práci dokončovala v mojí nepřítomnosti, takže moje vedení bylo omezené jen na e-mail, probíhalo tak však alespoň z mého pohledu velmi hladce.

Závěrem bych rád vyjádřil své přesvědčení, že se Jitka Stehlíková předloženou bakalářskou prací opravdu důkladně připravila na navazující práci magisterskou. Během ní bude mimo jiné možné otestovat na základě empirických dat i mnohá tvrzení o výhodách či slabinách některých metodologických přístupů, které lze na základě stávající publikované informace prozatím považovat jen za hypotézy.

Stanislav Lhota